

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 230/05-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. K., trvale bytom Švajčiarsko, Ing. I. K., trvale bytom T., a MVDr. E. S., trvale bytom K., zastúpených advokátom JUDr. M. B., so sídlom B., namietajúcu porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Ct 22/2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. K., Ing. I. K. a MVDr. E. S. odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2005 doručená sťažnosť Ing. V. K., trvale bytom Švajčiarsko (ďalej len „sťažovateľ v prvom rade“), Ing. I. K., trvale bytom (ďalej len „sťažovateľ v druhom rade“), T, a MVDr. E. S., trvale bytom K. (ďalej len „sťažovateľ v treťom rade“; spolu len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. B., so sídlom B., v ktorej namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Ct 22/2003.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa návrhom podaným okresnému súdu 19. septembra 2003 domáhajú ochrany svojich práv na ochranu osobnosti a opravy nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov proti odporcom M. Š., šéfredaktorovi denníka S., a P. P., a. s. (ďalej len „odporcovia“). Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý okresný súd uznesením č. k. 17 Ct 22/03-53 z 25. septembra 2003 v celom rozsahu zamietol. Okresný súd uznesením z 25. septembra 2003 vyzval odporcov na písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania.

Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podali sťažovatelia odvolanie 28. októbra 2003. Sťažovatelia pritom zo spisu zistili, že okresný súd postúpil spis s podaným odvolaním Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) až 17. februára 2004, t. j. takmer štyri mesiace po podaní odvolania. Odvolací súd uznesením z 27. februára 2004 potvrdil uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, pričom toto rozhodnutie bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľov až 26. mája 2004.

Okresný súd 15. júla 2004 vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ v treťom rade súdny poplatok v určenej lehote zaplatil. Následne okresný súd uznesením z 8. septembra 2004 zastavil konanie voči sťažovateľovi v prvom rade a sťažovateľovi v druhom rade z dôvodu, že nezaplatili súdny poplatok, a uložil im povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť odporcom trovy konania. Sťažovateľ v prvom rade a sťažovateľ v druhom rade sa rozhodli nepožadovať od odporcu v druhom rade náhradu nemajetkovej ujmy a podaním z 1. októbra 2004 zmenili návrh na začatie konania v jeho petite a 4. októbra 2004 zaplatili v súlade so zmeneným petitom súdny poplatok, každý 4 000 Sk. Dňa 5. októbra 2004 podali sťažovateľ v prvom rade a sťažovateľ v druhom rade odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania. Okresný súd uznesením z 2. novembra 2004 zrušil svoje predchádzajúce uznesenie z 8. septembra 2004, konanie o návrhu sťažovateľa v prvom rade a sťažovateľa v druhom rade na náhradu

nemajetkovej ujmy zastavil a uložil im povinnosť nahradiť odporcovi v druhom rade trovy konania v sume 45 572 Sk.

Proti uzneseniu okresného súdu podali sťažovateľ v prvom rade a sťažovateľ v druhom rade odvolanie 29. novembra 2004. Po zistení, že krajský súd o odvolaní nerozhodol ani po uplynutí šiestich mesiacov od jeho podania, podal právny zástupca sťažovateľov 30. mája 2005 podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 9 Co 393/2004 predsedníčke krajského súdu. Krajský súd uznesením z 31. mája 2005 rozhodol o podanom odvolaní tak, že v časti zastavujúcej konanie uznesenie okresného súdu potvrdil a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne bola právnenému zástupcovi sťažovateľov doručená odpoveď predsedníčky krajského súdu na sťažnosť, z ktorej vyplýva, že sťažnosť nepovažuje za dôvodnú.

Dňa 6. júna 2005 právny zástupca sťažovateľov podal sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. adresovanú predsedníčke okresného súdu. Listom z 21. júla 2005 predsedníčka okresného súdu právnenému zástupcovi sťažovateľov oznámila, že prešetrila sťažnosť, a uviedla, že „v predmetnej veci musím bohužiaľ konštatovať prietahy v konaní“. Predsedníčka okresného súdu zároveň právneho zástupcu sťažovateľov informovala o tom, že vyzvala zákonnú sudkyňu, aby vo veci vykonala potrebné procesné úkony a konala tak, aby vec bolo možné meritórne prejednať v čo najkratšom čase. Napriek tomu podľa sťažovateľov súd vo veci nekoná a spôsobuje podľa ich názoru zbytočné prietahy v konaní.

Na tomto základe sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej prijal tento nález:

Okresný súd Bratislava I v konaní vo veci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy a vo veci opravy nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov vedenom pod sp. zn. 17 Ct 22/2003 porušil základné právo sťažovateľov na konanie bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci

v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Bratislava I v konaní vo veci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy a vo veci opravy nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov vedenom pod sp. zn. 17 Ct 22/2003 prikazuje konať.

Každému zo sťažovateľov priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 500.000 Sk (slovom: „päťstotísíc slovenských korún“), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účty sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I je povinný sťažovateľom zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia zvýšenú o daň z pridanej hodnoty v zákonom ustanovenej výške na účet ich právneho zástupcu JUDr. M. B., B., do 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.“.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súvislosti s odmietnutím sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd uvádza, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu

a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovatelia namietajú porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v označenom konaní, ktoré začalo 19. septembra 2003 bez toho, aby súčasne, resp. následne zaplatili súdny poplatok, na zaplatenie ktorého ich musel okresný súd 15. júla 2004 vyzvať (napriek tomu, že boli zastúpení v tomto konaní advokátom); z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku okresný súd uznesením z 8. septembra 2004 vo vzťahu k sťažovateľovi v prvom rade a sťažovateľovi v druhom rade konanie zastavil.

V súvislosti s nezaplatením súdneho poplatku sťažovateľom v prvom rade a sťažovateľom v druhom rade ústavný súd uvádza, že v sporovom konaní je zaplatenie súdneho poplatku vecnou podmienkou konania. Súdny poplatok je splatný podaním žaloby a netreba čakať na výzvu konajúceho súdu. Táto skutočnosť vyplýva zo zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, a to z § 5 ods. 1 písm. a) cit. zákona, podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, a z § 8 cit. zákona, podľa ktorého je súdny poplatok splatný vznikom poplatkovej povinnosti. Následkom nezaplatenia súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 cit. zákona je výzva konajúceho súdu na zaplatenie súdneho poplatku, obsahom ktorej je aj poučenie o dôsledkoch jeho nezaplatenia, ktorým je zastavenie konania. V danom prípade okresný súd vyzval žalobcov pre ich nečinnosť pri plnení svojej poplatkovej povinnosti s následným zastavením konania.

Vec vzhľadom na využitie opravných prostriedkov sťažovateľmi (aj v súvislosti so zastavením konania) bola od decembra 2004 do 6. júna 2005 na krajskom súde. Ústavný súd dospel k záveru, že obdobie, ktoré sťažovatelia namietajú, nemožno považovať za obdobie, v ktorom mohlo reálne dôjsť k zbytočným prietahom v konaní; kým bola vec na okresnom súde, bola tu procesná prekážka nezaplatenia súdneho poplatku zo strany sťažovateľov

a čas, keď bola vec na krajskom súde, ktorý rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu o zastavení konania, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Vo vzťahu k sťažovateľovi v treťom rade, ktorý zaplatil súdny poplatok, ústavný súd uvádza, že doba, ktorú namieta ako nečinnosť okresného súdu, nesignalizuje také prietahy v konaní, ktoré by bolo možné označiť za zbytočné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Čo sa týka namietania zbytočných prietahov v konaní v súvislosti s rozhodovaním o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ústavný súd uvádza, že rozhodnutie o zamietnutí predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť 26. mája 2004, t. j. v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu uplynulo viac ako dva mesiace, a preto sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej zbytočné prietahy v konaní o predbežnom opatrení považoval ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2005